

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Κώστας Σκρέκας

που δεν έχουν εξαγγελθεί. Ειδικότερα:

1 Εκτακτο επίδομα ενοικίου: Το οικονομικό επιτελείο έχει δεχθεί εισήγηση για ένα έκτακτο επίδομα ενοικίου αντίστοιχο με την επιταγή ακρίβειας που πρόκειται να δοθεί πριν από το Πάσχα σε χαμηλοσυνταξιούχους, ΑμεΑ και δικαιούχους προνοιακών επιδομάτων. Όπως διαπιστώνεται, ενώ τα εισοδήματα δοκιμάζονται και επιβραδύνεται η πορεία ανάπτυξης της οικονομίας, οι τιμές των ακινήτων ακολουθούν διαφορετική πορεία, καταγράφοντας ένα τρελό ράλι ανόδου. Η παροχή, εφόσον υλοποιηθεί, θα αφορά ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού που δυσκολεύονται να ανταποκριθούν στις τρέχουσες υποχρεώσεις τους λόγω της ακρίβειας. Θα είναι ανεξάρτητη από το μηνιαίο επίδομα στέγασης που λαμβάνουν οι δικαιούχοι του ΟΠΕΚΑ, ενώ δεν συνδέεται με την ευρύτερη στεγαστική πολιτική και τα κίνητρα που σχεδιάζεται να δοθούν στα νέα ζευγάρια. Σύμφωνα με τις τελευταίες διαθέσιμες μετρήσεις της Στατιστικής Αρχής, στα χαμηλότερα εισοδηματικά κλιμάκια το κόστος στέγασης απορροφά το 22,5% των μηνιαίων δαπανών, έναντι 13,4% στα υψηλότερα εισοδήματα. Σε απόλυτους αριθμούς, από τη μέση μηνιαία δαπάνη των 1.331 ευρώ που έκανε το 2020 ένα νοικοκυριό, περίπου 308 ευρώ κάλυπταν τη διατροφή και άλλα 204 ευρώ το κόστος στέγασης. Όπως εκτιμάται, όμως, αυτοί οι συσχετισμοί έχουν ανατραπεί επί τα χείρω με την επέλαση της ενεργειακής ακρίβειας και του πληθωρισμού.

2 Λογαριασμοί ρεύματος: Οποιο σενάριο και να έχουν εκπονήσει τα υπουργεία Οικονομικών και Ενέργειας για την εξέλιξη των τιμών ρεύματος, το αποτέλεσμα που προκύπτει είναι αρνητικό για τους καταναλωτές. Ακόμα και στην περίπτωση κατά την οποία οι τιμές του φυσικού αερίου υποχωρήσουν κατά το ήμισυ από τα 106 έως και 110 ευρώ που διαμορφώθηκαν κατά τη διάρκεια της εβδομάδας, η τιμή της χονδρικής στο ρεύμα διαμορφώνεται στα 160 ευρώ/MWh, ήτοι 160% πάνω από την περσινή περίοδο. Γι' αυτόν τον λόγο θεωρείται δεδομένη η επέκταση της κρατικής επιδότησης για τους λογαριασμούς ρεύματος και φυσικού αερίου για τον Μάιο, καθώς, παρά τη βελτίωση των καιρικών συνθηκών, η κατανάλωση αφορά το προηγούμενο χρονικό διάστημα. Επιπροσθέτως, εξετάζονται τα περιθώρια για διεύρυνση της στήριξης σε ομάδες του πληθυσμού που είναι πιο ευάλωτες απέναντι στο κύμα της ακρίβειας συγκριτικά με τις υπόλοιπες, όπως είναι οι χαμηλοσυνταξιούχοι. Γι' αυτές τις περιπτώσεις υπάρχει η σκέψη για μεγαλύτερη ενίσχυση των λογαριασμών. Τα στοιχεία από την ενεργειακή αγορά με την εκτίναξη των τιμών σε αέριο και ρεύμα δείχνουν ότι χιλιάδες καταναλωτές δυσκολεύονται να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Ένα μέρος εξ αυτών στρέφεται σε διακανονισμούς, ο αριθμός των οποίων αυξήθηκε πάνω από 30% μόνο τον Μάρτιο.

3 Επιδότηση πετρελαίου κίνησης: Ανοικτό είναι και το ενδεχόμενο της επέκτασης της επιδότησης του πετρελαίου κίνησης και για τον Μάιο. Σημειώνεται ότι επιδοτείται από τον κρατικό Προϋπολογισμό η τιμή πώλησης του πετρελαίου εσωτερικής καύσης (diesel) για τον Απρίλιο, που καταναλώνεται στην εσωτερική αγορά. Η επιδότηση αφορά 12 λεπτά το λίτρο στην πηγή, έτσι ώστε το όφελος στην τελική τιμή (συνυπολογίζοντας τον ΦΠΑ) να ανέλθει σε 15 λεπτά το λίτρο.

4 Μείωση ή μηδενισμός ΦΠΑ για 3 μήνες: Στη φαρέτρα με τα όπλα κατά της ακρίβειας υπάρχει η μείωση του ΦΠΑ από 13% στο 6% ή ακόμα και ο μηδενικός ΦΠΑ για συγκεκριμένα προϊόντα ευρείας κατανάλωσης, όπως το ψωμί, το γάλα και το κρέας, για διάστημα περίπου τριών μηνών. Η ενεργοποίηση θα εξαρτηθεί από το αν οι τιμές συνεχίζουν να αυξάνονται και αν υπάρχουν δημοσιονομικά περιθώρια, αφού πρόκειται για μέτρο με μεγάλο δημοσιονομικό κόστος. Σύμφωνα με το οικονομικό επιτελείο, η μείωση του ΦΠΑ θα αφορά μόνο δύο-τρία προϊόντα, καθώς, αν μειωθεί σε περισσότερα, δεν μπορεί να ελεγχθεί η αγορά και η μείωση ενδεχομένως θα καθεί μέσα στην αλυσίδα και δεν θα λειτουργήσει υπέρ των καταναλωτών. Ωστόσο, η μείωση του φόρου είναι μονόδρομος, καθώς οι καταναλωτές βομβαρδίζονται από τον υψηλό πληθωρισμό, που κινείται χωρίς φρένα, ανοίγοντας βαθιές τρύπες στα νοικοκυριά και στο λειτουργικό κόστος των επιχειρήσεων. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ελλάδα έχει από τους υψηλότερους συντελεστές ΦΠΑ στα τρόφιμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στη συγκεκριμένη λίστα βρίσκεται στην έκτη θέση με τον υψηλότερο συντελεστή

ΦΠΑ. Η βασική διαφοροποίηση είναι ότι πολλές χώρες -και ιδιαίτερα οι χώρες της δυτικής Ευρώπης- έχουν έναν αρκετά χαμηλότερο συντελεστή ΦΠΑ για τα τρόφιμα πρώτης ανάγκης (π.χ. ψωμί, γαλακτοκομικά κ.λπ.), ο οποίος κατά κανόνα κυμαίνεται στο ύψος του 4% έως 7%, όταν στην Ελλάδα τα αντίστοιχα αγαθά έχουν διπλάσιο ή τριπλάσιο συντελεστή ΦΠΑ 13%.

5 Ρύθμιση χρεών: Στην κυβέρνηση εξετάζουν και την περίπτωση μιας νέας ρύθμισης οφειλών που θα περιλαμβάνει το σύνολο των χρεών που έχουν δημιουργηθεί λόγω της ακρίβειας. Η συσσώρευση νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων είναι ένα θέμα που ανησυχεί το οικονομικό επιτελείο, το οποίο βλέπει την τεράστια δεξαμενή των χρεών να «φουσκώνει». Τον Δεκέμβριο του 2021 τα ληξιπρόθεσμα χρέη προς το Δημόσιο άγγιξαν τα 111,4 δισ. ευρώ, ενώ οι οφειλές προς τον ΕΦΚΑ έκλεισαν στο τέλος του 2021 στα 41 δισ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση άνω των 2 δισ. μέσα σε μόλις ένα τρίμηνο. Αν και μέχρι στιγμής δεν καταγράφονται σοβαρές αρρυθμίες στα κρατικά ταμεία, με τα στοιχεία να δείχνουν ότι η «τρίπα» στις φορολογικές εισπράξεις του Ιανουαρίου κλείνει τον Φεβρουάριο και μάλιστα με τάση πλεονάσματος, ωστό-

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ Οικονομικών, Χρήστος Σταϊκούρας, καταθέτει συμπληρωματικό Προϋπολογισμό στη Βουλή, αυξάνοντας κατά 2 δισ. ευρώ τις κρατικές δαπάνες

σο τα αρμόδια στελέχη σημειώνουν ότι υπάρχει αβεβαιότητα όσον αφορά τον βαθμό ανταπόκρισης των φορολογουμένων στις υποχρεώσεις τους κατά τους επόμενους μήνες.

Ο προβληματισμός πηγάζει από το γεγονός ότι η πληθωριστική καταιγίδα δεν θα κοπάσει τουλάχιστον έως το φθινόπωρο, με αποτέλεσμα να συνεχιστούν οι έντονες πιέσεις στα εισοδήματα των νοικοκυριών και στη ρευστότητα των επιχειρήσεων, καθιστώντας επισφαλή τη φορολογική τους συμμόρφωση. Η αγορά ζητά ξανά 120 δόσεις, επισημαίνοντας ότι το μαπαράζι ανατιμήσεων σχεδόν σε όλα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες συνεχίζεται αδιάκοπο, με τις επιχειρήσεις να βρίσκονται με την πλάτη στον τοίχο. Προς το παρόν, δεν έχει ληφθεί καμία απόφαση, αφού οι αβεβαιότητες είναι πολλές και δεν υπάρχει κάποια θετική εξέλιξη από το μέτωπο των συγκρούσεων στην Ουκρανία. Όσο συνεχίζεται, όμως, η κατάσταση αυτή και συσσωρεύονται οφειλές τόσο στις επιχειρήσεις όσο και στα νοικοκυριά, θα χρειαστεί μια νέα ρύθμιση προκειμένου όσοι μπορούν να τακτοποιήσουν τις υποχρεώσεις τους και να μη δημιουργηθεί μια νέα... γενιά «κόκκινων» χρεών. Σημειώνεται ότι τα κρατικά δάνεια που έλαβαν οι επιχειρήσεις μέσω της επιστρεπτέας προκαταβολής θα επιστραφούν τελικά σε 96 δόσεις αρχής γενομένης από τα τέλη Ιουνίου.